
SAŽETAK

U knjizi je upotpunjeno i sistematizirano znanje o skupu društvenih transformacija koje su oblikovale hrvatsku zajednicu u Kanadi u razdoblju od 1945. do 1995. godine. Pokazalo se da odabrano razdoblje nije slučajno. U njegovu se okviru osnažuju i zbivaju temeljni procesi što oblikuju hrvatsku zajednicu u Kanadi. Stoga njihove analize omogućuju, figurativno rečeno, anatomske uvid u samu zajednicu. Ostvarena su dva posebna cilja rada. (a) Prvi je poseban cilj bio istražiti specifičnu formatizaciju zajednice kanadskih Hrvata uz pomoć političkih udruga i organizacija. (b) Drugi poseban cilj bio je istražiti specifičnu formatizaciju zajednice kanadskih Hrvata uz pomoć kulturnih i vjerskih udruga i organizacija.

Pokazalo se kako je evolucija zajednice ili integracija doseljenih kanadskih Hrvata u zajednicu bitno bila određena socio-kulturnom formatizacijom pojedinih obilježja narodnog identiteta. Po tome su kanadski Hrvati slični drugim hrvatskim odseljeničkim skupinama (australski, američki, njemački, švedski... Hrvati). U razdoblju od 1945. do 1995. godine Hrvati u Kanadi identitet svoje zajednice oblikuju u trokutu čimbenika. Prvi je čimbenik drugojugoslavenska politika spram hrvatskog odseljeničtva. Ona, na jednoj strani, potiče Hrvate na odselidbe. Na drugoj, odseljenje Hrvata drži u identitetskoj klopci „neprijateljske emigracije“. Drugi je čimbenik ljudski kapital (radne sposobnosti i naobrazbe) te socijalni kapital (mreže solidarnosti) što su ih odseljeni kao naslijeđe prenosili u Kanadu. Treći je čimbenik bila državna praksa multikulturalizma u okviru kojega Kanada prihvaća strance.

Posebnu ulogu u formatizaciji hrvatskog nacionalnog identiteta u Kanadi imaju političke udruge, za razliku, primjerice, od SAD-a, gdje je kulturna formatizacija hrvatskog identiteta ponajviše u okviru američkog fraternalizma, pod vodstvom Hrvatske bratske zajednice, Hrvatske katoličke zajednice i još nekih manjih hrvatskih

društava, odredila glavne smjerove i uporišta „politike identiteta“. Političke udruge su racionalnim političkim postupcima uspješnije postizale ciljeve konvencionalno prisutne u kulturnom području (primjerice, način borbe kanadskih Hrvata za priznanje hrvatskog identiteta, napose kroz priznanje hrvatskog jezika). U tom se slučaju političke udruge promatraju kao specifični operativni izdanci izvorno kulturnih udruga i organizacija. Razložno je bilo pretpostaviti da upravo takvu uporabu političkih udruga i organizacija kanadska praksa multikulturalizma favorizira. I to dakako implicira, dakle, da je naznačena uloga političkih udruga specifična za evoluciju zajednice kanadskih Hrvata.